

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА
МЕНЕДЖМЕНТУ ІМ. Г.Е. ВЕЙНШТЕЙНА**

МАТЕРІАЛИ

VIII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

15 – 16 жовтня 2020 р.

**ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ
РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА
ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ**

Одеса

УДК: 338.43:316.502(477)

Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку XXI століття. Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції 15-16 жовтня 2020 р. Одеса: Одеська національна академія харчових технологій, 2020. – 280 с.

У матеріалах конференції знайшли відображення економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку XXI століття. Були запропоновані шляхи вирішення найактуальніших та нагальних проблем багатьох сфер сучасного бізнесу та новітні управлінські технології в сучасних турбулентних умовах існування підприємств. В доповідях особлива увага приділялась прикладному характеру досліджень та їх впливу на поліпшення економічної ситуації в країні.

Редакційна колегія:

Агеева І.М. - к.е.н., доц., Басюркіна Н.Й. - д.е.н., доц., Купріна Н.М. - к.е.н., доц., Лагодієнко В.В. – д.е.н., проф., Немченко В.В. - д.е.н., проф., Павлов О.І. - д.е.н., проф., Рогатіна Л.П. - д.е.н., доц., Савенко І.І. - д.е.н., проф., Ніколюк О.В. – д.е.н., доц., Каламан О.Б. – к.е.н., доц., Мельник Ю.М. – д.е.н., доц.

– розробити організаційний механізм взаємодії зовнішніх і внутрішніх інформаційних потоків;

– організувати розподіл зовнішнього вхідного інформаційного потоку відповідно до основних етапів формування інноваційного потенціалу підприємства [2].

Отже, здійснення успішного підприємництва неможливе без розробки і впровадження інновацій у процеси виробництва, управління, планування господарської діяльності, що зумовлює активізацію інноваційної діяльності на підприємстві. Інформація та знання – обов’язкові складові будь-якої діяльності. За рахунок інформації збільшується обсяг знань людини, формується людський капітал підприємства. Вони дають змогу окреслити напрями розробки та впровадження інновацій, вирішити завдання і оцінити наслідки їх реалізації. Подальші дослідження доцільно спрямувати на вдосконалення оцінки ефективності інформаційного забезпечення інноваційної діяльності.

Література

1. Федулова Л. І. Тенденції розвитку інноваційної політики та її вплив на економічне зростання / Л. І. Федулова // Економіка і прогнозування. – 2018. – № 2. – С. 63–82.
2. Маркетинг інновацій і інновації в маркетингу : монографія / за ред. С. М. Ілляшенко. – Суми : Університетська книга, 2018. – 615 с.
3. Экономическая энциклопедия / под ред. Л. И. Абалкина. – М.: Экономика, 1999. – 1055 с.

ОСОБЛИВОСТІ ЗАКОНОДАВЧОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СТАРТАП-КОМПАНІЙ В УКРАЇНІ

**Седікова І. О. д.е.н., професор, Коренман Є. М., ст. викладач
Одеська національна академія харчових технологій**

В даний час в наше життя активно ввійшли такі явища, як «стартап», «big data», «штучний інтелект», «цифрова економіка», «краудсорсінг», «regtech» тощо. Швидкий розвиток технологій пропонує нові ідеї, бізнес-моделі, інвестиційні проекти. Однак в умовах інформаційної революції непорушними залишаються питання: Як регулювати виникаючі процеси або процеси, які трансформуються? Як вирішувати виникаючі суперечки щодо застосування даних технологій? Чим вони є та як узгоджуються з існуючим правовим полем? Відсутність або недостатність належного правового регулювання зазначених процесів обумовлює актуальність обраної тематики.

Проведений огляд наукових публікацій, за темою дослідження дав змогу, зробити висновки, що дослідження діяльності стартапів в основному здійснюється з позиції економічних показників, технічних можливостей, опрацювання даних питань в правовому аспекті, визначення рівня готовності українського законодавства та юридичної спільноти необхідні й своєчасні.

Технологічний розвиток суспільства ставить нові завдання перед правовими регуляторами та всім юридичним співтовариством. Поняття «стартап», активно використовується протягом останніх 10 років, існують успішні приклади реалізації стартапів такі як: YouTube, Instagram, Uber, Wikipedia та ін. Однак на даний час не вироблено єдиного підходу до розуміння стартапу. Чи є він об'єктом інтелектуальної власності (об'єкт авторського права, «ноу-хау», об'єкт промислової власності) або його слід розглядати, перш за все, як юридичну особу. Окремі автори, даючи визначення стартапам, об'єднують декілька позицій. Так, наприклад, Д. Збанацький використовує поняття «стартап» і «стартап-компанія» як синонімічні терміни, при цьому визначає і те, і інше як «...компанія або проект з коротким життєвим циклом, метою якого є отримання прибутку» [1]. В подальшому автор одночасно розкриває поняття «стартап» як «бізнес-проект з високими ризиками», так і як «нове підприємство, а також проект, який може взагалі не бути зареєстрований у відповідних органах влади» [1].

У вітчизняному законодавстві на даний момент термін «стартап» відсутній. Тому регулювання такого виду діяльності здійснюється у межах законів, які стосуються окремих напрямів та особливостей діяльності стартапів (див. рис. 1).

Система фінансування стартапів включає в себе широкий перелік фінансових коштів як державного, так і приватного характеру. Основними джерелами фінансування стартапів є венчурне фінансування, кошти венчурних фондів, приватних інвесторів, краудфандінг, банківське і небанківська кредитне фінансування, а також державне фінансування.

Найбільш розвинені механізми державного регулювання венчурної інвестиційної діяльності використовуються Сінгапуром, який є лідером з інвестиційної привабливості країни у світі. В якості державної структури з регулювання інвестиційної діяльності виступає агентство «SPRING Singapore», при Міністерстві промисловості і торгівлі Сінгапуру. У Сінгапурі здійснюється підтримка стартап-індустрії в комплексній взаємодії зі стартапами, з партнерами стартапів, з освітніми установами. Прикладами реалізованих програм є: Business Angel Scheme (BAS); SPRING Startup Enterprise Development Scheme (SPRING SEEDS) [2] тощо. На території країни сформовані комплексні програми підтримки стартап проектів на стадії зростання, що характеризуються наявністю перших продажів, але відсутністю рентабельності: Toolkit, Innovation & Capability Voucher, Capability Development Grant, Loans to Finance Your Business. Отже, Сінгапур оптимізував процес регулювання венчурної інвестиційної діяльності, сформував стійку державну інвестиційну інфраструктуру та на даний час є джерелом інформаційної підтримки для інших країн.

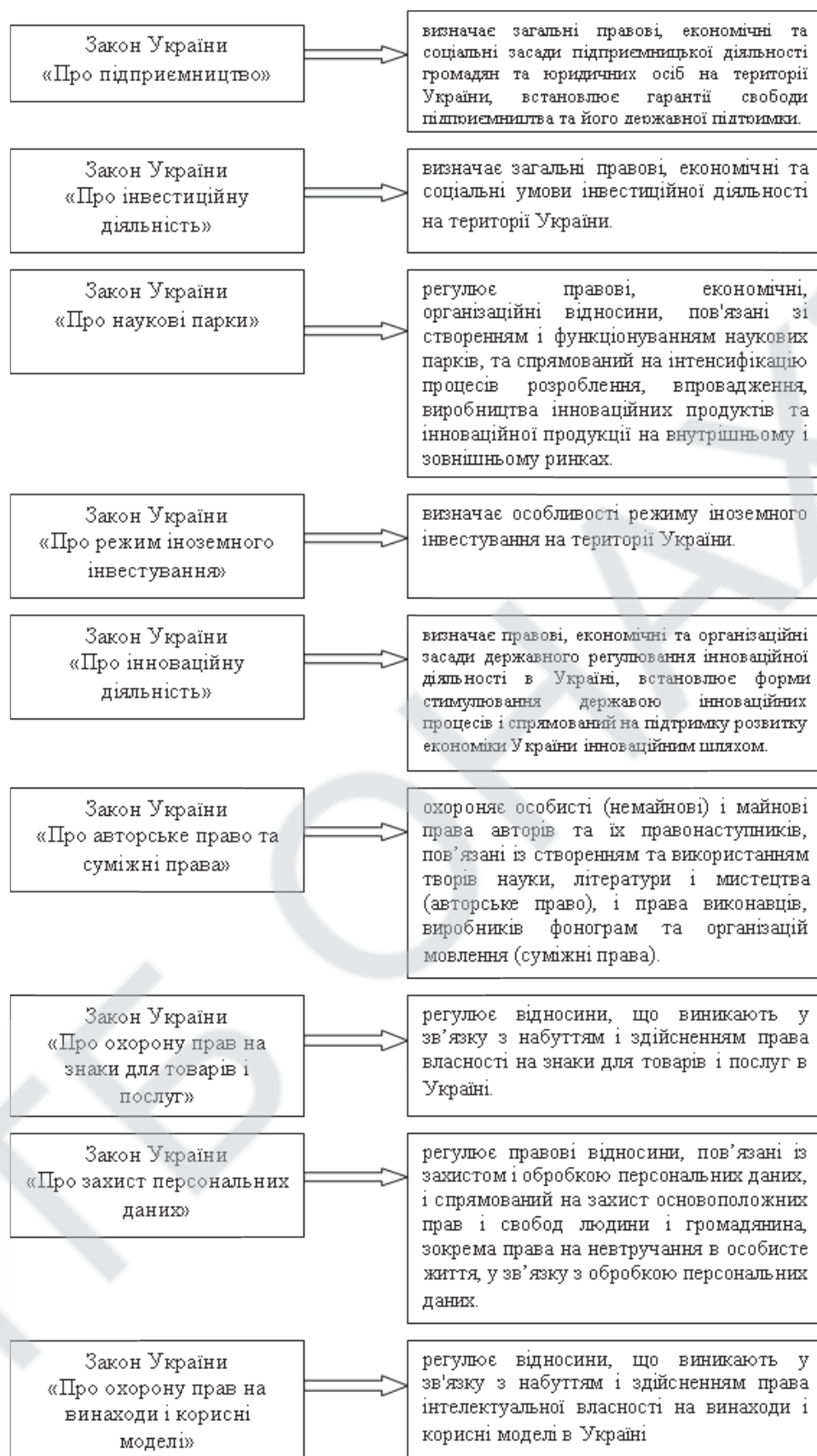

Рис. 1– Закони, що регулюють діяльність стартапів в Україні

Розвиненим механізмом державного регулювання венчурної інвестиційної діяльності відрізняється Фінляндія. Складовими національної інноваційної системи Фінляндії є такі організації, як Рада з політики в галузі науки і технології Фінляндії, Міністерство зайнятості та економіки, Міністерство освіти, Фінське агентство з фінансування розвитку технологій і інновацій «Текес», Центр технічних досліджень Фінляндії «ВТТ», Асоціація сприяння експорту «Фінпро», Державний фонд «Фіннвера», Національний фонд інновацій «Сітра» та інш. [3]. Сформований механізм державного регулювання венчурної інвестиційної діяльності в Фінляндії дозволяє забезпечити конкурентоспроможність країни на основі поступового інноваційного розвитку.

Використання зарубіжного досвіду в процесі державного регулювання венчурної інвестиційної діяльності, передових концепцій розвитку економіки, інтеграція у світове господарство сприятиме підвищенню інтересу до венчурної інвестиційної діяльності. Однак в Україні не спостерігається позитивна динаміка розвитку ринку венчурної інвестиційної діяльності. Основною причиною цього є відсутність відповідних організаційно-економічних інструментів та законодавчих актів розвитку венчурної інвестиційної діяльності, які створювали б сприятливі умови функціонування венчурного капіталу в інноваційній сфері.

Література

1. Збанацький Д. Стартапи: Юридичні та практичні аспекти. [Електронний ресурс] // Незалежний АУДИТОР. 2018. № 3 (14). С. 97–99.
2. Развитие инноваций в Сингапуре. Краткий обзор рынка, институты развития, законодательство, программы поддержки. М., 2018. 35 с.
3. Єфремов Д., Чихун Л. Структура інституціональних інвесторів на світовому ринку прямих іноземних інвестицій // Економіка та підприємництво. 2019. № 1. С. 764-770.
4. Закони України «Про підприємництво»: за станом на 7 лютого 1991 р.// Відомості Верховної Ради УРСР.-1991.-№14.-ст.168. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/698-12>
5. Закон України «Про інвестиційну діяльність»: за станом на 18.09.91 // Відомості Верховної Ради України. 1992. № 10. Ст. 357.
6. Закон України «Про режим іноземного інвестування»: за станом на 19.03.1996 р. // Відомості Верховної Ради України. 1996. № 19. Ст. 80.
7. Закон України «Про інноваційну діяльність»: за станом на 04.07.2002 р. // Відомості Верховної Ради України. 2002. № 36. Ст. 266.
8. Закон України «Про наукові парки»: за станом на 25.06.2009 р. // Відомості Верховної Ради України. 2009. № 51. Ст. 757.
9. Закон України «Про авторське право та суміжні права» »: за станом на 23.12.1993 р. // Відомості Верховної Ради України. 1994. № 13. Ст. 64.
10. Закон України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі»: за станом на 15.12.1993 р. // Відомості Верховної Ради України. 1994. № 7. Ст. 32.

11. Закон України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг»: за станом на 15.12.1993 р. // Відомості Верховної Ради України. 1994. № 7. Ст. 36.

12. Закон України «Про захист персональних даних»: за станом на 01.06.2010 р. // Відомості Верховної Ради України. 2010. № 347. Ст. 481.

НОРМАТИВНЕ ПІДГРУНТЯ АКТИВІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ

**Седікова І. О. д.е.н., професор, Ступницька М. І., магістр
Одеська національна академія харчових технологій**

Досягти конкурентоспроможності суб'єкта господарювання за сучасних умов ведення виробничо-господарської та інших видів діяльності можливо виключно через масштабне запровадження новітніх передових технологій та інновацій, які можуть бути як розробленими самостійно, так і залученими зі сторони та привласненими усіма учасниками процесу. Основою цих дій мають бути високо компетентні, талановиті, професійно мобільні та висококваліфіковані професіонали, процедурам підготовки та залученню до співпраці яких має приділятися багато уваги. Отже постає необхідність у докорінному перегляді керівних принципів функціонування на всіх щаблях життєдіяльності, завдяки чому можливо наблизитися до його сталого інноваційного розвитку.

Категорія «інноваційний розвиток» є досить складною за змістом, так як має ґрунтовно поєднувати всі сфери діяльності, наявні ресурси, дієві інструменти та можливості до прогресивних змін, запровадження яких спрямовано на досягнення головної мети функціонування будь-якої країни – максимально повне й якісне задоволення потреб людини та забезпечення високої якості її життя [1]. Інноваційна діяльність, як і будь-який інший вид діяльності, має керуватися нормами чинного законодавства України. У цілому в Україні створено близько 70 документів – законодавче підґрунтя для здійснення і розвитку інноваційної діяльності. Але через відсутність чіткого мотиваційного механізму дії та за кількістю і якістю нормативних законодавчих актів українська нормативна база поступається подібним системам у розвинутих країнах світу. При цьому акцент необхідно робити безпосередньо на інноваційний розвиток пріоритетних галузей економіки нашої країни, що буде сприяти формуванню твердої платформи докорінних змін.

Виділимо основні законодавчі акти, що регулюють інноваційну діяльність в Україні: Конституція України, Господарський кодекс України від 16.01.2003 р., Закон України «Про інноваційну діяльність» від 04.07.2002 р., Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.1999 р., Закон України «Про пріоритетні напрямки інноваційної діяльності в Україні» від 05.12.2012 р., Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 07.03.2018 р., Закон України «Про наукову і науково-технічну експертизу» від 05.12.2012 р., Закон України «Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних

	Седіков Д. В. , аспірант, НАХТ, м. Одеса	
70	ОСОБЛИВОСТІ ЗАКОНОДАВЧОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СТАРТАП-КОМПАНІЙ В УКРАЇНІ	197
	Седікова І. О. д.е.н., професор, Коренман Є. М., ст. викладач, ОНАХТ, м. Одеса	
71	НОРМАТИВНЕ ПІДґРУНТЯ АКТИВІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ	201
	Седікова І. О. д.е.н., професор, Ступницька М. І., магістр, ОНАХТ, м. Одеса	
72	ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ В СИСТЕМІ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ РЕГІОНУ	203
	Удовиця О.Ф., к.пед.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса	
73	ЛОГІСТИЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ НА ПІДПРИЄМСТВАХ МЯСОПЕРЕРОБНОЇ ГАЛУЗІ	206
	Чабаров В.О., к.т.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса	
74	ОСОБЛИВОСТІ ПІДХОДІВ ДО ВПРОВАДЖЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ НА ПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	209
	Агеева І.М., к.е.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса	
75	ТЕОРІЯ ОБМЕЖЕНЬ: АСПЕКТ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ	212
	Купріна Н.М., к.е.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса	
76	СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ НА УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	214
	Агеева І.М., к.е.н., доцент, Русецька А.О., студентка, Севаст'янов В.В., студент, ОНАХТ, м. Одеса	
77	ОЦІНКА ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА	217
	Лагодієнко В.В., д.е.н., професор, Голодонюк О.М., ст. викладач, Мільчева В.В, викладач стажист, ОНАХТ, м. Одеса	
78	АНАЛІЗ МАРКЕТИНГОВОЇ АКТИВНОСТІ БРЕНДІВ ЯНТАРНОГО ВИНА НА УКРАЇНСЬКОМУ РИНКУ	219
	Брайко М.Г., ст. викладач, Глушенко І.В, магістр, ОНАХТ, м. Одеса	
79	КОМУНІКАЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ ПРОВІДНИХ ПІДПРИЄМСТВ КОНДИТЕРСЬКОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ	222
	Голубьонкова О.О., к.е.н., доцент, Марющенко К.С., магістрант, ОНАХТ, м. Одеса	
80	СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ АГРОПРОМИСЛОВОГО СЕКТОРА: СТРАТЕГІЧНИЙ АСПЕКТ	225
	Бахчиванжи Л.А., к.е.н, доцент, Євтушок О.В., к.е.н., ст. викладач, ОНАХТ, м. Одеса	
81	РЕКЛАМА В МАРКЕТИНГОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	227
	Донець Л.Я., к.т.н., доцент, Ніколюк О.В., д.е.н., професор, ОНАХТ, м. Одеса	
82	СУТНІСТЬ ТА НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ МАРКЕТИНГУ У АГРОПРОМИСЛОВІЙ СФЕРІ	229
	Значек Р.Р., к.т.н., ст. викладач, Ковалів І.О., асистент, ОНАХТ, м. Одеса	
83	ОСОБЛИВОСТІ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ У ТУРИСТИЧНІЙ ІНДУСТРІЇ	231
	Значек Р.Р., к.т.н., ст. викладач, Мардар М.Р., д.т.н., професор, ОНАХТ, м. Одеса	
84	КОНТЕНТ-МАРКЕТИНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ DIGITAL-МАРКЕТИНГУ	233
	Мільчева В.В., викладач-стажист, Бондарчук Д.О., студентка, ОНАХТ, м. Одеса	
85	СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ РИНКУ СТАРТАПІВ В УКРАЇНІ	235
	Соколюк К.Ю., к.е.н., старший викладач, Мунтян І.В., к.с.н., старший викладач ОНАХТ, м. Одеса	
86	МАРКЕТИНГОВЕ ДОСЛІДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО РИНКУ ТИХИХ ВИН В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ	237
	Лозовська Г.М., к.е.н., доцент, Статєва М.С., асистент, ОНАХТ, м. Одеса	
87	ОСНОВНІ ЗАСОБИ ПІДПРИЄМСТВА: АСПЕКТИ СУТНОСТІ ТА КЛАСИФІКАЦІЇ	240